

Vahiy ve Akıl

DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 12.SINIF

Hazırlayan Sıla Feryal SALMAN 312

Vahiy Nedir?

Vahiy, Allah'ın peygamberlere ilettiği buyruk veya düşüncelerdir İslam inancında vahiy yalnızca peygamberlere gelir ve Cebrail aracılığıyla iletilir Vahiy ile gelen sözlerin tamamı Allah'a ait kabul edilir; kutsal kitaplar bu vahiylerin derlenmiş hâlidir Vahyin temel amacı insanları uyarmak, doğru inanç esaslarını ve iyi, doğru, güzel olanı öğretmektir

Vahiy eřitleri

Ehl i Snnet geleneğinde vahiy ikiye ayrılır: -

- Vahy i Metlv: Kur'ân'ı oluşturan âyetler; lafzı ve - manası Allah'a aittir
- Vahy i Gayri Metlv: Lafzı Peygamber'e ait olan fakat - anlamı ilâhî olan vahiy; hadislerle aktarılır Her iki vahiy de dinî bilgilerin kaynağıdır; Kur'an tilâvet edilirken vahy i metlv okunur

Akıl Nedir?

Akıl; logos, intellectus, ratio olarak da adlandırılan düşünme gücüdür
Kant'a göre akıl, fenomenler arasındaki benzerliklerden kurallar
çıkarma yeteneğidir Dar anlamda akıl, anlama, kavrama ve hükme
varma kapasitesidir; kavramlar arasında bağ kurar Akıl selâm,
herkesin doğal olarak sahip olduğu ancak - yöntemli kullanılması
gereken sağduyudur

İslam'da Aklın Yeri

- İslam düşüncesinde bilgi kaynakları: selim akıl, sahih vahiy ve sağlıklı duyular
- Akıl, Allah'ın varlığını ve bazı ahlâkî ilkeleri vahiy olmaksızın kavrayabilir
- Kur'ân'da aklın kullanılmasını teşvik eden pek çok âyet bulunur; tefekkür, tedebbür ve akletmek emredilir
- Sağlam akıl, hatalı inançlarla hurafeyi ayırt eder; vahiy ise aklın ulaşamayacağı hususlarda rehberlik eder

Vahiy-Akıl İlişkisi

Vahiy ve akıl çatışmaz; her ikisi de Hakikat'e götüren iki yol olarak kabul edilir Vahiy, akla hitap eden bir mesajdır; akıl vahyi anlamak, yorumlamak ve uygulamakla yükümlüdür Selim akıl ile sahih vahiy arasında görülen bir çelişki, ya aklın yanlış kullanımından ya da vahyin yanlış anlaşılmasından kaynaklanır Çok sayıda İslâm âlimi, akılla vahyin işbirliğini savunmuş; bilimi, sanatı ve estetiği teşvik eden bir din anlayışı geliştirmiştir

Tarihî Yaklaşımlar

Mâturîdî: Aklın vahiy öncesinde Allah'ın varlığını kavrayabileceğini savundu; akıl ile vahiy uyumludur

Mu'tezile: Aklı öncelikli kabul ederek adalet, iyilik gibi kavramların akılla bilinebileceğini söyledi

Eş'arî: Vahyin önceliğini vurguladı; aklın vahyi doğru anlaması için gerekli olduğunu kabul etti

Felsefî geleneğin temsilcileri (İbn Rüşd, Farabî), akli ve felsefeyi vahiy ışığında geliştirmeye çalışt

Günümüzde Akıl ve Vahiy

Bilimsel gelişmeler ve modern hayat, aklın rolünü daha görünür kıldı; dinî kaynaklar bu gelişmeleri teşvik eder Akıl, teknolojiyi ve bilimi üretir; vahiy ise etik ilkeler ve anlam sağlar

Eğitimde ve toplumsal hayatta aklın ve vahyin birlikte öğretilmesi gerektiği vurgulanır

Gençler için: soru sormak, araştırmak ve öğrenmek dînî bir sorumluluktur; vahiy bu çabayı yönlendirir